

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Vojtěcha Šimíčka, Mgr. Radovana Havelce, JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobce: **L. B.**, zast. Mgr. Jitkou Darchiashvili, advokátkou se sídlem Na Jezerce 1451/2a, Praha 4, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 4. 2010, č. j. OAM-190/LE-07-P08-R2-2008, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 20. 10. 2010, č. j. 28 Az 16/2010 - 80,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Odměna advokátky Mgr. Jitky Darchiashvili **se určuje** částkou 6900 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce jako stěžovatel brojí včas podanou kasační stížností proti shora označenému rozsudku krajského soudu, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti výše uvedenému rozhodnutí žalovaného, jímž stěžovateli nebyla udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a, § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Rozhodnutí žalovaného vycházelo ze skutečnosti, že stěžovatel uváděl v průběhu řízení rozporuplné skutečnosti a nevyužil dostatečně možnosti vnitřního přesídlení. Země původu stěžovatele (Ghana) je navíc destinací bezpečnou, jak vyplynulo ze zpráv shromážděných ve spise. Krajský soud závěry žalovaného svým rozsudkem potvrdil.

Po shledání přípustnosti kasační stížnosti podle § 104 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále též „s. ř. s.“), se Nejvyšší správní soud dále zabýval tím, je-li kasační stížnost přijatelná (§ 104a s. ř. s.), tedy otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle uvedeného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. K podrobnějšímu vymezení institutu přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech azylu (mezinárodní ochrany) zdejší soud pro stručnost odkazuje např. na svoje usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikováno ve Sb. NSS pod č. 933/2006.

V projednávané věci stěžovatel argumentuje kasačními důvody zakotvenými v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b), d) s. ř. s., brojí tedy proti nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, proti nesprávně zjištěnému skutkovému stavu správním orgánem a proti nepřezkoumatelnosti rozhodnutí krajského soudu.

Stěžovatel nesprávné posouzení právní otázky podle písm. a) uvedeného ustanovení s. ř. s. vidí v tom, že v průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany uváděl důvody pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany. Uváděl totiž, že na severu Ghany není dobrá bezpečnostní situace, což je způsobeno sváry lokálních náčelníků. Obětí z toho plynoucích šarvátek byli i někteří stěžovatelovi příbuzní. Státní orgány nemají situaci na severu plně pod kontrolou. Podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. namítá stěžovatel, že se správní orgán během řízení o udělení mezinárodní ochrany nedostatečně zabýval zjištěním skutkové podstaty věci. Není rozhodné, že v člancích, které stěžovatel předložil a které hovoří o lokálním násilí, není zmínka přímo o stěžovateli samém; důležité je, že tyto články ozřejmují rámcově situaci v Ghaně. Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů dle písm. d) výše uvedeného ustanovení s. ř. s. pak stěžovatel shledává v tom, že se krajský soud nedostatečně zabýval stěžovatelskými subjektivními obavami o život a bezpečnost.

Z uvedených důvodů navrhuje stěžovatel napadený rozsudek zrušit a vrátit věc krajskému soudu k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud však upozorňuje, že na námitky prezentované v kasační stížnosti dává dostatečnou odpověď dosavadní judikatura správních soudů.

Pokud jde o námitku nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů, je třeba poukázat závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2004, č. j. 1 Azs 28/2004 - 41, www.nssoud.cz, který se vztahuje k míře přezkumu žalobních námitek. Krajský soud zde uvedeným požadavkům dostal, a tedy jeho rozhodnutí není nepřezkoumatelné. Ostatně sám stěžovatel se závěry krajského soudu obsáhle polemizuje právě v kasační stížnosti.

K námitkám nedostatečně zjištěného skutkového stavu před správním orgánem zdejší soud poukazuje také na řadu svých rozhodnutí. V rozsudku ze dne 26. 8. 2004, č. j. 5 Azs 170/2004 - 72, www.nssoud.cz, se uvádí, že „*správní orgán má povinnost zjišťovat skutečnosti rozhodné pro udělení azylu jen tehdy, jestliže žadatel o udělení azylu alespoň tvrdí, že existují důvody v tomto ustanovení uvedené, případně neuvádí jen důvody ekonomické. Ze žádného ustanovení tohoto zákona nelze dovodit, že by správnímu orgánu vznikala povinnost, aby sám domýšlel právně relevantní důvody pro udělení azylu žadatelem neuplatněné a posléze k těmto důvodům činil příslušná skutková zjištění. Povinnost zjištění skutečný stav věci (...) má správní orgán pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl. Tomu konečně odpovídá i povaha soudního přezkumu, myšleno odkazem na § 77 s. ř. s., neboť tam založené oprávnění soudu provádět dokazování dotýkající se požadavku plné jurisdikce, se však po výtce váže k předmětu soudního řízení, totiž rozhodnutí vydaného správním orgánem, který je povinen postupovat podle příslušných procesních předpisů. Takto je třeba chápat i ust. § 75 s. ř. s., podle něhož soud vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Na tomto místě je třeba zdůraznit logiku řízení o žádosti o udělení azylu, které je prováděno zásadou aktivity žadatele o azyl. Správní orgán musí umožnit žadateli o azyl sdělit v řízení všechny okolnosti, které považuje pro udělení azylu za významné, avšak není jeho úkolem předestírat důvody, pro které je azyl obvykle poskytován.*“

Také v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003 - 59, publ. pod č. 181/2004 Sb. NSS, je uvedeno, že ze zákona o azylu lze dovodit, že správní orgán má povinnost zjišťovat skutečnosti rozhodné pro udělení azylu podle ustanovení § 12 tohoto zákona jen tehdy, jestliže žadatel o udělení azylu alespoň tvrdí,

že existují důvody v tomto ustanovení uvedené, případně neuvádí jen důvody ekonomické. „V opačném případě žádost jako zjevně nedůvodnou zamítne. Nedojde-li k zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné ve lhůtě třiceti dnů od zahájení správního řízení, vydá rozhodnutí dle ustanovení § 12 s dalšími akcesorickými výroky. To ovšem neznamená a z žádného ustanovení zákona tak nelze dovodit, že by správnímu orgánu za této situace vznikla povinnost, aby sám domýšlel právně relevantní důvody pro udělení azylu žadatelem neuplatněné a posléze k těmto důvodům činil příslušná skutková zjištění.“ Povinnost zjistit skutečný stav věci dle citovaného rozsudku má správní orgán pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl.

K rozsahu zjišťování skutečností v řízení o udělení azylu se Nejvyšší správní soud vyjadřoval také v rozsudku ze dne 16. 8. 2005, č. j. 5 Azs 120/2005 - 60, www.nssoud.cz, kde zdůraznil povinnost správního orgánu zjišťovat toliko skutečnosti rozhodné pro udělení azylu v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu správního řízení uvedl. V rozsudku ze dne 13. 7. 2006, č. j. 2 Azs 207/2005 - 64, www.nssoud.cz, se pak vyslovil k povinnosti žalovaného provádět dokazování.

Konečně pokud jde o to, že stěžovateli měla být udělena některá z forem mezinárodní ochrany, je v tomto směru opětovně třeba poukázat na stěžejní postavení výpovědi a pohovorů se žadatelem (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 5. 2010, č. j. 2 Azs 3/2010 - 108, www.nssoud.cz). V daném případě však stěžovatel v žádosti a následných pohovorech uváděl skutečnosti rozporné. Rozpor ve výpovědích žadatele o mezinárodní ochranu, vágní odpovědi a jiné lavírování již bylo mnohokrát předmětem přezkumu Nejvyšším správním soudem. Tady je možno poukázat např. na rozsudek ze dne 18. 1. 2006, č. j. 6 Azs 386/2004 - 40, či rozsudek ze dne 1. 4. 2009, č. j. 2 Azs 5/2009 - 113, oba viz www.nssoud.cz. Také v rozsudku ze dne 14. 5. 2008, č. j. 7 Azs 25/2008-105, www.nssoud.cz, zdejší soud uvedl, že nevěrohodnost tvrzení, zejména vzhledem k jejich rozporuplnosti a nekonkrétnosti, znemožňuje správnímu orgánu shledat u žadatele o azyl podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. a) a b) zákona o azylu.

Konečně je třeba upozornit na skutečnost, že i kdyby měl být azylový příběh stěžovatele považován za zcela pravdivý a stěžovatel byl skutečně střety náčelníků na severu ohrožen, nebylo využito možnosti vnitřního přesídlení bez jakéhokoliv relevantního důvodu (za ten nelze považovat nepohodlí či obtížné hledání pracovního místa). Ze zpráv o zemi původu plyne, že Ghana je jedním z nejdemokratičtějších států v Africe (což dokazuje několikrát pokojná alternace politických elit) a vnitřní přesídlení do zcela bezpečných míst (tam, kde se neodehrává žádné náčelnické soupeření) možné je. K problematice vnitřního přesídlení viz závěry plynoucí z rozsudků zdejšího soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 2 Azs 102/2007 - 78, www.nssoud.cz, a ze dne 24. 1. 2008, č. j. 4 Azs 99/2007 - 93, publ. pod č. 1551/2008 Sb. NSS.

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje tedy dostatečnou odpověď na námitky podané v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Shledal ji proto ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 60 odst. 3, § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jestliže byl návrh odmítnut.

Stěžovateli byla pro řízení o kasační stížnosti ustanovena zástupkyní advokátka; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8, § 120 s. ř. s.). Advokátka požádala o odměnu za tři úkony právní služby (první porada s klientem, příprava a převzetí zastoupení a písemné podání ve věci samé). První porada s klientem je ovšem součástí úkonu převzetí a příprava zastoupení. Soud proto určil odměnu advokátky za dva úkony právní služby – písemné podání soudu týkající se věci samé ze dne 17. 1. 2011 (doplnění kasační stížnosti) a první poradu s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení nebo obhajoby (zde ovšem zvýšil soud odměnu za tento úkon na dvojnásobek, neboť věc si vyžádala, jak plyne z dokladů předložených advokátkou, rozsáhlou komunikaci v cizím jazyce) – částkou 3 x 2100 Kč a 2 x 300 Kč na úhradu hotových výdajů, v souladu s § 9 odst. 3 písm. f), § 7, § 11 odst. 1 písm. b), d), § 12 odst. 1, § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Ustanovené zástupkyni se tedy přiznává odměna v celkové výši 6900 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. dubna 2011

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu